

ชื่อวิทยานิพนธ์

วิธีการปรับแก้และการปรับทางจิตสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ชื่อผู้เขียน

นางสิริลักษณ์ วรรณะพงษ์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาราวรรณ ต๊ะบินตา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุบล นีวัติชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ เสนารัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี ฟองแก้ว	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ พิกุล บุญช่วง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการปรับแก้ การปรับทางจิตสังคม และหาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการปรับแก้กับการปรับทางจิตสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าติดเชื้อเอชไอวี และเป็นผู้ที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกผู้ป่วยนอกเวชศาสตร์ครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2539 จำนวน 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามวิธีการปรับแก้ของโพลด์แมนและลาซาร์ส (1988) ซึ่งแปล

โดยผู้วิจัย รวมทั้งตรวจสอบความตรง และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถามการปรับทางจิตสังคมของเดอโรเกติส (1986) แปลโดยมุกดา คุณาวัดน์ (2535) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีการปรับแก้เท่ากับ 0.81 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปรับทางจิตสังคม เท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า

1. ผู้ติดเชื่อเอชไอวีมีการเลือกใช้ทุกวิถีของการปรับแก้ แม้ว่าในแต่ละวิธีการปรับแก้ จะไม่ถูกเลือกใช้โดยกลุ่มตัวอย่างทุกคน แต่ส่วนใหญ่จะเลือกใช้แต่ละวิธีเป็นบางครั้ง วิธีการปรับแก้ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุด คือ การแสวงหาการเกื้อหนุนทางสังคม ร้อยละ 91.67 ซึ่งเป็นวิธีที่มุ่งปรับอารมณ์ ส่วนวิธีการปรับแก้ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้น้อยที่สุด คือ เผชิญหน้ากับปัญหา ร้อยละ 55 ซึ่งเป็นวิธีที่มุ่งแก้ปัญหา

2. การปรับทางจิตสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการปรับทางจิตสังคมได้ดีเมื่อเทียบกับกลุ่ม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55) จะปรับได้ดีในด้านสภาพแวดล้อมในบ้าน ด้านสัมพันธภาพทางเพศ และด้านความไม่สุขสบายทางใจ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการปรับทางจิตสังคมได้ไม่ดีเมื่อเทียบกับกลุ่ม จะปรับได้ไม่ดีในด้านสภาพแวดล้อมในสังคมเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55) รองลงมา คือ ด้านอาชีพการงาน (ร้อยละ 53.33) และด้านภาวะสุขภาพ (ร้อยละ 51.67)

3. วิธีการปรับแก้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับทางจิตสังคม

consisting of three parts, a Demographic Data Recording Form, Folkman and Lazarus's Ways of Coping Questionnaire(1988) which was translated by the researcher, and the Psychosocial Adjustment Questionnaire(1986) which was translated by Mukda Kunavat (1992). The validity of the Ways of Coping Questionnaire was evaluated by a panel of experts. The reliability coefficient of the instruments were obtained by means of Cronbach's alpha. The reliability coefficient of the Ways of Coping Questionnaire was 0.81 and that of the Psychosocial Adjustment Questionnaire was 0.85. Data was analyzed by using descriptive statistic, and Pearson's product moment correlation coefficient. The major results of this study were as follows.

1. All the ways of coping were adopted although not all subjects used each of them. Nonetheless, most of them used each way of coping sometimes. The most frequently used was the way of seeking social support(91.67%) which is classified as emotional-focused coping. The least frequently used was the way of confrontive coping (55 %), which is identified as problem-focused coping.

2. Regarding the psychosocial adjustment, it was found that the subjects who had better adjustment (55 %) could adapt well in the aspect of domestic environment, sexual relationships, and psychological distress, whereas those who had worse adjustment did not adapt well in the aspects of social environment (55%), vocational environment (53.33%) and health care orientation (51.67 %)

3. The relationship between the ways of coping and psychosocial adjustment was not demonstrated in this study.
